

Helsinki Biennaali 2020 julkistaa ensimmäiset taiteilijansa

Vuoden 2020 Helsinki Biennaalin kantava ajatus on keskinäinen riippuvuus: jokainen asia ja teko vaikuttaa toiseen ja kannattelee kokonaisuutta. Vallisaareen sijoittuva Helsinki Biennaali esittelee yhteensä noin 35 kansainvälistä taiteilijaa tai taiteilijaryhmää sekä Suomesta että maailmalta. ”Helsinki Biennaalin sijainti on ainutlaatuinen ja iloitsemme siitä, että noin 80 prosenttia teoksista on täysin uusia”, toteavat pääkuraattorit Pirkko Siitari ja Taru Tappola.

Ensimmäiset julkistettavat taiteilijat ovat Paweł Althamer, Katharina Grosse, Gustafsson&Haapoja, Hanna Tuulikki, IC-98, Marja Kanervo, Tadashi Kawamata, Alicja Kwade, Laura Könönen, Tuomas A. Laitinen, Jaakko Niemelä, Mario Rizzi sekä Maaria Wirkkala. Lisäksi mukaan on kutsuttu BIOS-tutkimusyksikkö. Helsinki Biennaali 2020 järjestetään Vallisaareessa 12.6.–27.9.2020. Taiteilijat on kutsuttu luomaan Vallisaareen uusia paikkasidonnaisia ja väliaikaisia teoksia tai esittämään olemassa olevia teoksia, jotka asettuvat vuoropuheluun saaren kanssa.

Kuraattorit ovat antaneet vuoden 2020 Helsinki Biennialille alaotsikon Sama meri.

”Ekologinen kriisi on tuonut meidät valtaviin muutosten kynnykselle, ja se määrittää yhteistä tulevaisuuttamme kaikkialla. Biennaalin alaotsikko Sama meri viittaa tähän tilanteeseen, joka koskee kaikkia, mutta vaikuttaa eri paikoissa eri tavoin. Meren lailla se on monimutkainen, muuttuva kokonaisuus, joka ohittaa kaikki rajat ja näyttäytyy erilaisena eri perspektiiveistä”, kertovat kuraattorit.

Vallisaari inspiroi taiteilijoita

Vallisaari on Helsinki Biennaalin kuratoinnin konkreettinen ja käsitteellinen lähtökohta, joka on viitoittanut ja inspiroinut taiteilijoiden työskentelyä. Biennaalin kuraattorit ovat tehneet taiteilijoiden kanssa tutkimusmatkoja Vallisaareen keskustellen siitä taiteen kontekstina ja etsien sopivia paikkoja teoksille.

”Vallisaaren tunnelma on poikkeuksellinen”, kuvailee taiteilija Maaria Wirkkala. ”Se on kuin vyöhyke, jota jokin tuntematon voima on koskettanut. Siitä huolimatta siinä on jotain, joka tekee näkyväksi osan kollektiivista muistiamme, jolle ei enää ole sanoja. Yhdistelmä rakennettua ympäristöä ja suljettua historiaa sekä villiä luontoa pienessä mittakaavassa tekee siitä erityisen paikan taiteilijalle.”

Taide sijoittuu ulos vanhan tykkien varrelle ja historiallisiin sisätiloihin, ruutikellareihin ja tyhjilleen jääneisiin asuinrakennuksiin. Se tekee tuntemattomat ja hylätyt paikat näkyviksi ja antaa niille uusia merkityksiä.

Vallisaari tarjoaa taiteilijoille geopoliittisen sijaintinsa, kulttuurihistoriansa ja luontonsa lisäksi laajempia paikasta kumpuavia, ajankohtaisia kysymyksiä. Näitä ovat muun muassa aika ja muutos, ihmisen ja muiden lajien suhde sekä arkihavainnon ulkopuolelle jäävät mikro- ja makromaailmat. Muutamat taiteilijat ovat löytäneet aiheensa Vallisaaren entisten asukkaiden arjesta ja saaren sotilaallisesta historiasta. Osa teoksista käsittelee ihmisen toiminnan paikallisia ja globaaleja seurauksia, mutta myös vaihtoehtoisia tulevaisuuskuvia, kertovat biennaalin kuraattorit.

Kestävyys ja vastuullisuus tärkeä osa Helsinki Biennaalia

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki Biennaali korostaa toiminnassaan kestävyyttä ja vastuullisuutta, ja tapahtuma toteutetaan mahdollisimman pitkälle näitä arvoja kunnioittaen.

”Taiteen tekeminen ja esittäminen Vallisaaressa vaatii monitahoista yhteistyötä herkän ympäristön huomioimiseksi”, kertovat Siitari ja Tappola. ”Jokainen teosidea ja -paikka on arvioitu luonnonsuojelun ja historiallisten rakennusten säilymisen näkökulmista.”

Herkkä luonto asettaa taidetapahtumalle tarkat raamit, joista HAM huolehtii yhdessä Vallisaarta hallinnoivan Metsähallituksen kanssa. Biennaalille tehdään myös ympäristöohjelma, joka noudattaa Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän suosituksia.

”Syksyllä 2019 julkaistiin kansainvälisen ilmastopaneelin IPCC:n toinen raportti, jossa osoitettiin ilmastomuutoksen kiihtyvä tahti ja sen seurausten vakavuus. Uskomme, että taiteella on tässä tilanteessa tärkeä tehtävä. Sillä on ainutlaatuinen kyky laajentaa ajatteluamme, ymmärrystämme ja mielikuvitustamme”, kuvailevat kuraattorit.

Helsinki panostaa rohkeasti taiteeseen

Helsinki Biennaali lisää Helsingin vetovoimaisuutta kulttuurin ja kuvataiteen näkökulmasta esittelemällä kaupunkilaisille ja matkailijoille kuvataiteen kansainvälisiä huippuja sekä Suomesta että maailmalta.

”Taiteeseen tehdyt rohkeat ja tinkimättömät panostukset vaikuttavat myös kotikaupunkimme muuhun kehitykseen, kuten kaupunkilaisten hyvinvointiin ja Helsingin houkuttelevuuteen matkailukohteena. Helsinki Biennaali vahvistaa entisestään Helsingin asemaa kiinnostavana kulttuuri- ja kuvataidekaupunkina”, kertoo Helsingin kulttuurijohtaja **Mari Männistö**.

Helsinki Biennaali on myös osa Helsingin kaupungin merellistä strategiaa, jossa kaupungin saaristoa tehdään vetovoimaiseksi tuomalla merellisiä palveluita entistä paremmin kaikkien ulottuville. Taidetapahtuma antaa uudenlaisen syyn tutustua kaupungin saaristoon. Yhteistyössä Metsähallituksen kanssa Vallisaaresta luodaan todellinen aarresaari – omaleimainen ja vetovoimainen vierailukohde.

Helsinki Biennaali on kahden vuoden välein järjestettävä kansainvälinen nykyaikataiteiden tapahtuma. Biennaalin tuotannosta ja kuratoinnista vastaa HAM Helsingin taidemuseo, ja pääkuraattoreina toimivat HAMin näyttelypäälikkö Pirkko Siitari ja julkisen taiteen päälikkö Taru Tappola. Biennaali on osa Helsingin kaupunkistrategiaa, ja se järjestetään ensimmäisen kerran Vallisaarella 12.6.–27.9.2020. Helsinki Biennaali 2020:n pääyhteistyökumppaneita ovat Metsähallitus sekä Jane ja Aatos Erkon säätiö. Biennaalin toteutumista tukevat myös Jenny ja Antti Wihurin rahasto sekä Svenska kulturfonden.

Kaikki taiteilijat, teokset sekä Helsinki Biennaalin ohjelma julkistetaan keväällä 2020.

Taideyliopisto järjestää kesällä 2020 taideohjelman samanaikaisesti Helsinki Biennaalin kanssa viereisessä Kuninkaansaarella.

helsinkibiennaali.fi